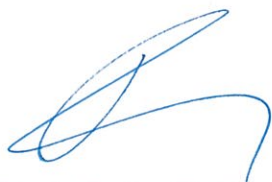

XXX. Gazdasági Versenyhivatal

Rigó Csaba Balázs
elnök

Budapest, 2021. május „ 05 ”

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2021. május „ 10 ”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH vagy Versenyhivatal) státuszát és jogosítványait a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény tartalmazza (a továbbiakban: Tpv. vagy Versenytörvény). Tevékenysége során ellátja a Tpv. szerinti versenyfelügyeleti funkciókat, a versenypártolási feladatokat, ami alapvetően versenyszempontú jogszabály véleményezést jelent, valamint a versenykultúra fejlesztését.

A Versenyhivatalnak a piacgazdaság működésében betöltött – a verseny szabadságával kapcsolatos – szerepe, hogy a köz érdekében, a hosszú távú fogyasztói jólétet és így a versenyképességet is növelő módon érvényt szerezzen a hatáskörébe tartozó versenyjogi rendelkezéseknek, valamint, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel általában is támogassa a versenyt, vagy ahol verseny nem lehetséges, illetve nem a legjobb eredményt adja, elősegítse a versenyt megteremteni vagy pótolni hivatott állami szabályozás kialakítását.

A GVH autonóm államigazgatási szerv, amelyet az Országgyűlés kifejezetten a piaci verseny fenntartásához fűződő közérdek fenntartása céljából a versenyjogi jogérvényesítésre, illetőleg a verseny tisztaságának felügyeletére hozott létre. A GVH nincs alárendelve a kormánynak, illetőleg más országos közigazgatási szervnek, az állami költségvetésben önálló fejezetet alkot, elnökét, elnökhelyetteseit és a versenytanács tagjait a köztársasági elnök nevezi ki. A Versenyhivatal az Országgyűlés ellenőrzése mellett működik, így elnöke évente beszámol a GVH tevékenységéről és a Versenytörvény alkalmazása során szerzett tapasztalatai alapján arról, hogy a gazdasági verseny szabadsága és tisztasága miként érvényesül. A GVH tevékenységét az Alaptörvény M. cikk (2) bekezdésében rögzítettekre figyelemmel, összhangban Magyarország piacgazdasági berendezkedése és gazdasági rendje meghatározó működési alapelvét jelentő tisztességes és szabad gazdasági verseny védelmére vonatkozó állami funkció fő letéteményeseként látja el, miszerint „Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait”.

A GVH számára feladatot kizárólag törvény írhat elő, munkatársai közszolgálati jogviszonyban állnak, jogviszonyukra a Tpv.-ben foglalt kivételekkel a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény irányadó. A GVH jogalkalmazói tevékenysége során a Tpv. mellett, illetve azzal összhangban európai uniós jogot is alkalmaz, amennyiben az adott ügyben felmerül a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége, továbbá – elsősorban fogyasztóvédelmi hatáskörében – egyéb ágazati szabályokat is alkalmaz.

Új hatáskört telepített a Gazdasági Versenyhivatalhoz a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvénnyel végrehajtott módosítása, amelynek célja az ún. HoReCa (hotel-restaurant-café) szektorban általánosan alkalmazott kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása, többek között a kisüzemi sörfőzdek részére egyenlő versenyfeltételek biztosítása.

A GVH antitröszt tevékenysége keretében fellép a tisztességtelen és versenykorlátozó piaci magatartásokkal szemben, így a vállalkozások olyan magatartása, illetve megállapodása ellen, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejt ki. A GVH fellép továbbá az olyan vállalkozásokkal szemben is, amelyek visszaélnak a gazdasági erőfölényükkel vagy jelentős piaci erejükkel. Ezen tilalmak lényege, hogy a piac versenyző árakat és jó minőségű szolgáltatásokat nyújtson a fogyasztók számára, illetve annak biztosítása, hogy a nemzetgazdaság valamennyi szereplője egyenlő versenyfeltételek mellett működhessen.

A GVH az ún. antitröszt ügyeken kívül fogyasztóvédelmi feladatokat is ellát, amennyiben a vizsgált kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A GVH eljárási prioritásai a fogyasztóvédelmi ügyekben az alábbi kereskedelmi gyakorlatok vizsgálatára terjednek ki:

- gyermekeket célzó kereskedelmi gyakorlatok,
- fenntarthatóságot hangsúlyozó kereskedelmi gyakorlatok,
- a digitális szolgáltatásokkal összefüggő magatartások,
- szuperpanaszok vizsgálata,
- az érzékelhető fogyasztói kárt okozó magatartások, valamint
- a megnövekedett fogyasztói érdeklődésre tekintettel az olyan kereskedelmi gyakorlatok vizsgálata, amelyeket az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) pandémiaként azonosított a koronavírus járvánnyal összefüggésben.

Olyan esetekben, amikor rövid idő alatt, általános jellegű rálátást kíván szerezni a GVH az alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, amelyek szükség esetén megalapozhatják esetleges versenyfelügyeleti eljárások megindítását, a GVH a jövőben is élni fog a sweep (gyors, összehangolt és egyidejű online ellenőrzés) eszközével. A GVH tapasztalatai alapján a sweep alkalmas eszköz az esetleges jogsértő gyakorlatok feltárására, lehetőséget ad további lépések megalapozására. Összességében a GVH folyamatosan törekszik fogyasztóvédelmi eszköztára alkalmazásának bővítésére, annak érdekében, hogy a fogyasztói érdekek védelme közvetlenül kerüljön a versenyhatósági működés középpontjába.

A GVH antitröszt- és fogyasztóvédelmi tevékenysége ilyen módon egymást kiegészítve szolgálja a fogyasztók érdekeit: a verseny teszi lehetővé, hogy a fogyasztók számára többlet javak keletkezzenek, illetve számukra kedvezőbb feltételek közül választhassanak. A fogyasztók azonban nem tudják a verseny kínálta előnyöket élvezni, ha – megfelelő információ és kellő fogyasztói tudatosság hiányában – nem a számukra legkedvezőbbet választják ki a verseny által nyújtott alternatívák közül. Ebből következik, hogy a verseny szabadságának és a fogyasztói döntés szabadságának védelme kölcsönösen feltételezi egymást.

Egyes tranzakciók bizonyos árbevételi küszöbszámok esetében bejelentési kötelezettség alá esnek. Az összefonódások ellenőrzésére irányuló tevékenysége, más néven a fúziókontroll keretében a GVH engedélyezi az egymástól független vállalkozások összefonódását, más vállalat feletti irányításszerzést.

Hasonló és egymást kölcsönösen feltételező viszony fedezhető fel a vállalkozások magatartását érintő hatósági tevékenység és a verseny feltételeit befolyásoló jogi, gazdasági és társadalmi környezet tekintetében is, ezért a GVH igen nagy hangsúlyt fektet a versenyfelügyeleti tevékenysége mellett a versenypártolási és versenykultúra-fejlesztési tevékenységeire is.

A versenykultúra-fejlesztési tevékenység része a hazai versenypolitikai és piacszerkezeti képzések és kutatások támogatása. Ennek jegyében kötött együttműködési megállapodást a GVH a Budapesti Corvinus Egyetemmel. A hazai kutatások fejlődését támogatja továbbá a Versenystatisztika adatbázis folytatása, amely hosszú idősoros, strukturált és jól feldolgozott adatokat fog biztosítani a hazai és nemzetközi kutatók számára a piaci koncentráció, a piaci dinamikák, a termelékenység és a profitabilitás témakörökben, szakágazonkénti bontásban. Az adatbázis segítségével a hazai piaci viszonyok átfogó értékelése, a múltbeli folyamatok alakulása és ezek európai és világtrendekkel való összefüggései is elemezhetővé válnak.

A versenypártolás terén a Hivatal célja, hogy minél több jogszabálytervezet és szabályozási koncepció tekintetében tudja megfogalmazni álláspontját. Ennek érdekében jött létre a Hivatalon belül a Gazdaságfejlesztési és Versenypártolási Műhely, amelynek célja, hogy szakmai javaslatokat fogalmazzon meg a versenybarát szabályozási környezet kialakítására. A Kormány és az egyes állami szervek részéről érkező javaslatok véleményezésén túl a Versenypártolási Műhely támogatja a GVH Elnökét a gazdaságvédelmi akcióterv keretében

működő állami kezdeményezésre létrejött testületek – pl. a Gazdaságvédelmi Operatív Törzs - munkájában.

2022-ben továbbra is kiemelt cél a rendelkezésre álló erőforrások racionális felhasználása a hatósági feladatok hatékony ellátása, versenypártolás keretén belül a hazai jogalkotás szakmai támogatása, a GVH nemzeti arculatának hangsúlyosabb megjelenítése, ügyfélbarát- és szolgáltató jellegének erősítése, a versenykultúra-fejlesztésével a jogsértések megelőzése, szoros és aktív együttműködés a hazai partnerekkel, valamint az európai uniós és nemzetközi szervezetekkel.

A nemzetközi környezetbe történő erős beágyazódásnak kiemelten fontos eleme az OECD-GVH Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK) működtetése, amely keretében a GVH szakmai tudásbázisként a kelet-európai és a balkáni térség - különös tekintettel az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó országok - versenyhatóságainak nyújt szakmai támogatást. A ROK keretében folytatott tevékenység nemcsak a GVH, hanem Magyarország nemzetközi reputációját is növeli, ezért 2022-ben is fontos cél a ROK feladatainak kiemelkedően magas színvonalú ellátásának biztosítása.

A GVH eddig két évente számszerűsítette a versenyt védő tevékenysége révén a fogyasztóknál keletkező anyagi előnyt az úgynevezett ex-ante impact assessment módszerrel, melynek felülvizsgálata folyamatban van annak érdekében, hogy évente legyen kimutatva a GVH tevékenységének társadalmi haszna.

A járványhelyzetből fakadó jogsértések hatékony feltárása mellett a kartellek elleni küzdelem - különös tekintettel a közbeszerzési kartellekre - továbbra is prioritás. E tevékenységében támaszkodni tud a Kartell Chat néven bevezetett anonim kapcsolatot biztosító online információs alkalmazás mellett az engedékenységi politika és az informátori díj jogintézményeire is. A közbeszerzési kartellek hatékonyabb megelőzése és feltárása érdekében a GVH szorosabban együttműködik a Közbeszerzési Hatósággal, a Miniszterelnökséggel és az EUTAF-al.

Az antitröszt jogsértések vonatkozásában a GVH kiemelt figyelmet fordít az árazást és az értékesítési lehetőségeket korlátozó vertikális megállapodásokkal szembeni hatékony fellépésre és az erőfölényes gazdasági szereplők kizorító jellegű visszaéléseire. A digitális kereskedelem fejlődésével párhuzamosan a GVH jelentős erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy az ehhez kapcsolódó valamennyi piacon érvényesüljenek a hatékony verseny feltételei, így ágazati vizsgálatot és piacelemzést folytat az infokommunikációs piacok, illetve az e-kereskedelem és az adatvagyon vonatkozásában, illetve fellép az e körben mutatókhoz versenykorlátozásokkal szemben.

A digitalizáció elterjedése és az e-kereskedelem általánossá válása jelentősen átalakítja az egyes piacokon a verseny szerkezetét. Az ezzel kapcsolatban felmerülő antitröszt jellegű jogsértésekkel (például viszonteladói árak rögzítése, árparitási kikötések) szembeni versenyhatósági fellépés kiemelt jelentőségű, hiszen ezen magatartások magasabb árakat eredményeznek a magyar fogyasztók számára, és elzárják őket attól, hogy innovatív vállalkozások kedvezőbb árak mellett szolgálják ki őket. E jogsértések továbbá korlátozzák a kiskereskedelmi szektorban működő hazai kis- és középvállalkozásokat árazási szabadságukban. Ezért szükséges versenyfelügyeleti eszközökkel annak folyamatosan biztosítása is, hogy a nagy digitális vállalkozások kiemelt piaci pozíciójukat ne használhassák fel versenytársaik kizorítására.

A GVH Felderítő Irodája a kartellek, így különösen a közbeszerzési kartellek elleni aktív fellépés érdekében közvetlen partneri kapcsolatot tart fenn számos társhatósággal, szervezettel.

A megvalósult jogsértések tekintetében a vállalkozások rendelkezésére állnak további, a GVH-val való együttműködés lehetőségét biztosító eszközök (így különösen az egyezségi eljárás),

melyek alkalmazását a GVH továbbra is ösztönözni kívánja a fogyasztói kompenzáció, valamint az eljárások gyorsabb és kevesebb erőforrást igénylő lezárása érdekében.

A GVH jogalkalmazói munkájában továbbra is prioritásként fog megjelenni az összefonódásokkal kapcsolatos engedélyezési eljárások minél gyorsabb és hatékonyabb elintézése annak érdekében, hogy a tranzakciókban rejlő kockázatok csökkenjenek. Ezzel a céllal párhuzamosan ugyanakkor a GVH a részletesebb elemzéseket kívánó ügyekben növelni kívánja a közgazdasági elemzések szerepét, az elemzésre fordítandó erőforrásokat.

A fogyasztóvédelmi eljárásaiban a GVH az online fogyasztók védelmére még nagyobb hangsúlyt kíván fektetni. A feltételek fennállása esetén a Hivatal továbbra is élni fog az ideiglenes intézkedés lehetőségével annak érdekében, hogy még eljárásai alatt lépéseket tehessen további fogyasztói károk kialakulásának megakadályozása érdekében. Az eljárások során kiszabott kötelezettségvállalásokkal és azok végrehajtása ellenőrzésével továbbra is olyan, akár teljes piacokra ható változásokat szeretne elérni a Hivatal, melyek előremutató, komplex jellegük folytán túlmutatnak az adott jogsértés kezelésén és elősegíthetik a fogyasztói kompenzációt is.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2022-ben

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
Intézmények	2 923,4	60,0	2 863,4	140
Fejezeti kezelésű előirányzatok	215,2	10,8	204,4	

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

A Hivatal látja el - a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a Tpv.-ben, valamint más jogszabályban a Hivatal, illetve elnöke számára meghatározott versenyfelügyeleti, versenypártolási, versenykultúra fejlesztése iránti és egyéb feladatokat, így különösen:

- versenyfelügyeleti eljárásokat indít és folytat le a versenyjogi előírások megsértésének gyanúja esetén,
- dönt a vállalkozások közötti, engedélyköteles összefonódásokról,
- intézi és elbírálja a hozzá benyújtott bejelentéseket és kezeli a panaszokat,
- ágazati vizsgálatokat és piacelemzéseket folytat,
- részt vesz a Hivatal feladatkörét érintő, tervezett intézkedések és jogszabály-koncepciók, illetve tervezetek egyeztetésében,
- a közigazgatási szerveknek a verseny szabadságát sértő határozataival szemben felülvizsgálati kérelemmel bírósághoz fordulhat, amennyiben a közigazgatási szerv nem tesz eleget a Hivatal módosításra vagy visszavonásra irányuló felszólításának,
- közérdekű keresetet indíthat a fogyasztók széles körét érintő vagy jelentős hátrányt okozó jogszabálysértés miatt,
- együttműködik a felügyeleti hatóságokkal,
- közgazdasági és jogi elemzést végez a versenypolitika körébe tartozó kérdések hazai és nemzetközi alkalmazásáról,
- az Országgyűlés, a kormány, a miniszterek vagy a nemzetközi szervezetek felkérésére a Hivatal elnöke tájékoztatást ad – a gazdasági versenyt érintően – a működése során szerzett tapasztalatairól és a gazdasági versennyel kapcsolatos kérdésekről.

A Versenyhivatal ellátja továbbá mindazokat a feladatokat, amelyeket az európai uniós versenyszabályok a tagállami versenyhatóság hatáskörébe utalnak.

A GVH látja el a magyarországi versenykultúra és a regionális versenyjogi intézményrendszer fejlesztéséhez kapcsolódó feladatokat.

A Hivatal e téren folytatott tevékenysége magában foglalja a versennyel, versenypolitikával és versenyjoggal kapcsolatos általános tájékozottság növelését, a tudatos fogyasztói döntéshozatal elősegítését, a versenyhez való általános viszonyulás javítását, valamint a verseny és fogyasztói döntéshozatal közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai tevékenységek, képzések támogatását. A versenykultúra fejlesztéshez kapcsolódó programok és kampányok, a versenyjogi ismeretek oktatásának támogatása – ennek speciális volta miatt – az elmúlt években egyre nagyobb igényként jelenik meg a Hivatal felé. Célunk, hogy a sérülékeny fogyasztók (pl.: nyugdíjasok, fogyatékkal élők) számára célzott és közérthető tájékoztatást, míg a fennmaradó csoportok (különös tekintettel a fiatalok) számára innovatív digitális megoldásokon alapuló edukációt és ügysegítést biztosítsunk.

Figyelemmel arra, hogy a versenyjogi szabályok alapvetően keretjellegűek és azt a jogalkalmazói gyakorlat értelmezi és tölti meg tartalommal, a GVH az érdekeltek számára továbbra is segítséget kíván nyújtani a jogkövető magatartás megvalósításához, a jogsértések megelőzéséhez azzal, hogy az eljárásaival kapcsolatos tájékoztatásokat, közleményeket, „soft law” típusú eszközöket bocsát ki és tesz elérhetővé a kommunikációs csatornáin.

Ezek között megtalálhatóak a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben és antitröszt ügyekben kiszabható bírságokról szóló közlemények, melyek módosításának köszönhetően a jövőben a jogsértések gazdasági súlyát jobban kifejező és az elrettentést hatékonyabban szolgáló bírságolási politika kialakítását és alkalmazását valósítja meg a GVH. Emellett a GVH antitröszt ügyekben is – a fogyasztóvédelmi ügyekben már létező megoldáshoz hasonlóan, nemzetközi példák alapján – bírságcsökkentéssel kívánja elismerni a megfelelési erőfeszítéseket és a versenyjogi megfelelési programok alkalmazását. A GVH továbbá - figyelemmel az OECD ajánlásaira és a versenyjogi kártérítési irányelv (2014/104/EU irányelv) 18. cikk (3) bekezdésében foglaltakra - már a versenyfelügyeleti eljárásokban ösztönözni kívánja a tevőleges jóvátételt.

A GVH tovább kívánja folytatni a piaci szereplők megfelelésének biztosítása érdekében kialakított azon gyakorlatát, hogy fogyasztóvédelmi ügyekben egy-egy piaci jelenségre vonatkozó jogalkalmazói gyakorlatát iránymutatás formájában foglalja össze és teszi közzé.

A létszámkeret jelenleg 140 fő, amely létszám szükséges annak érdekében, hogy:

- a Középtávú Digitális Fogyasztóvédelmi Stratégiában is megjelölt speciális, így például adatelemzési, viselkedés-közgazdaságtani szaktudás is megjelenhessen a GVH-ban,
- biztosítható legyen az újszerű ügyek vizsgálatának megalapozottsága,
- a fúziós eljárások rövidebb (8 napos) ügyintézési határidő melletti lebonyolítása,
- a bejelentések, panaszok hatékony elbírálása során végzett magas színvonalú vizsgálói munka, valamint
- proaktív közszolgálati kommunikációt valósíthatson meg a szervezet.

A GVH számos innovatív lépést tesz az elektronikus ügyintézés külső- és belső, hivatalon belüli biztosítása érdekében, amelyek az ügyintézés gyorsítása mellett hozzájárulhatnak a zöld, fenntartható hivatal erősítéséhez is. A megjelenő új fogyasztói generációk a digitalizáció kiterjedtebb alkalmazását várják a GVH gyakorlatában is, amely igények megvalósítása céljából új online csatornák kialakításával, illetve a meglévők továbbfejlesztésével a hivatal számos lépést tesz a fogyasztók piaci jelzéseinek elektronikus becsatornázása érdekében.

millió forintban, egy tizedessel

Gazdasági Versenyhivatal igazgatása	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi törvényi előirányzat	3 083,0	25,0	3 058,0	140
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Nemzetközi Versenyhálózat 2021. évi konferenciájának magyarországi megrendezése (1277/2019. (V. 15.) Korm. határozat)	-194,6		-194,6	
Bevétel növelése	35,0	35,0		
2022. évi javasolt előirányzat	2 923,4	60,0	2 863,4	140

III.2. Fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

2. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

1. alcím: OECD ROK

2005-ben, a magyar kormány anyagi támogatásával létrehozott OECD-GVH Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK) alapító okirata szerint a ROK az OECD Versenyrészele és a GVH szakmai hátterére építve oktatási és szakmai programok szervezésén keresztül nyújt segítséget elsősorban közép-, délkelet- és kelet-európai országok versenyhatóságai számára.

A ROK révén Magyarország és a GVH regionális tudásbázisként vezető szerepet kapott a régió belül az átmeneti gazdaságok fejlesztésében való részvétel és technikai segítségnyújtás terén. A ROK működése elismerteti a magyar versenyjog és annak alkalmazásának régió belüli fejlettségét.

A ROK munkája többek között a következő területeket öleli fel: versenyjogi ügyek elemzése; vizsgálati technikák; versenyjogi alapelvek a szabályozási reform során; bírák szakmai képzése, jogérvényesítési prioritások; irányelvek, politikák, gyakorlatok és eljárások; a régió hatóságai közötti együttműködés keretei; versenypártolás és kommunikációs eszköztár; a versenyhatóságok és az ágazati szabályozó szervek kapcsolata; valamint a versenyjog és versenypolitika általános kereteibe tartozó egyéb témák.

Fentiekben jelzett témákban rendszeres találkozókra, tréningprogramok, szemináriumok és tanfolyamok keretében kerül sor, továbbá a tematikus Oktatóvideók és Hírlevelek hozzájárulnak a versenyjogi ismeretek terjesztéséhez. A ROK folyamatosan kutatja a célcsoportok elérésének és képzésének hatékony és a kornak megfelelő módszereit.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	168,6	10,0	158,6
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Bevétel növekedése	0,8	0,8	
2022. évi javasolt előirányzat	169,4	10,8	158,6

2. alcím: Fejezeti tartalék

2022. évben fejezeti tartalékként a 2021. évvel azonos összeg szerepel.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi eredeti előirányzat	45,8		45,8
2022 évi javasolt előirányzat	45,8		45,8

